DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

5. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

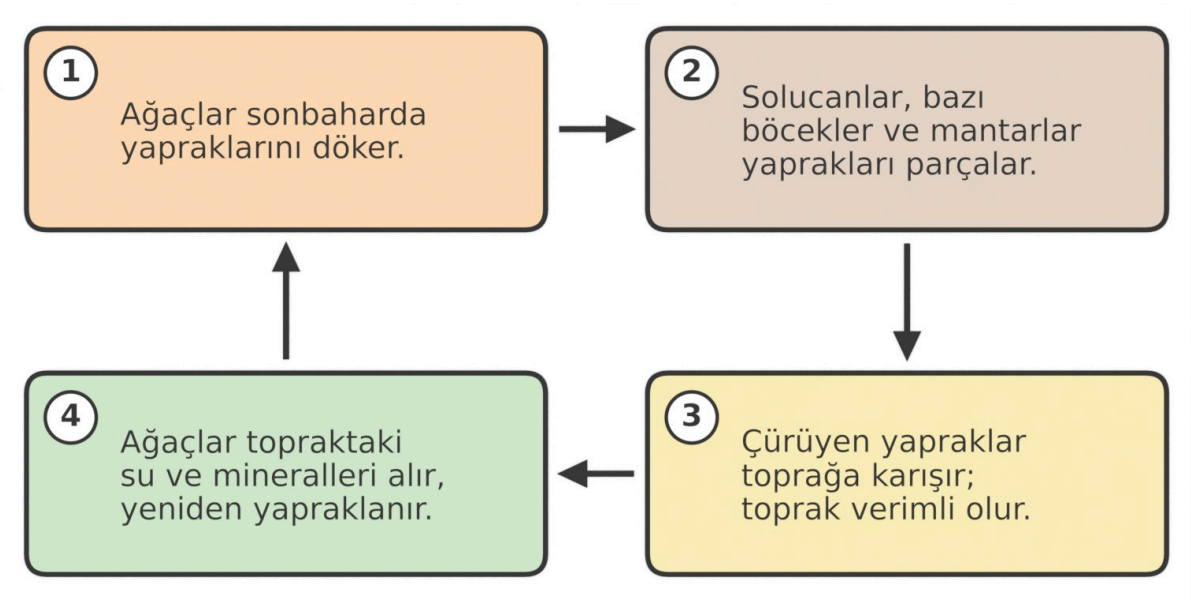
1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 2 · 2. SÜRÜM

TYMM 2026-2027

Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

1. Baran, ekim ayında ailesiyle ormanda yürüyüş yaptı. Yerdeki kalın yaprak tabakasını eşelediğinde alttaki yaprakların çürüyüp toprağa karıştığını, aralarında solucanlar ve küçük mantarlar olduğunu gördü. Orman mühendisi olan annesi, ormanda her yıl tekrarlanan bu döngüyü ona aşağıdaki şemayla anlattı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

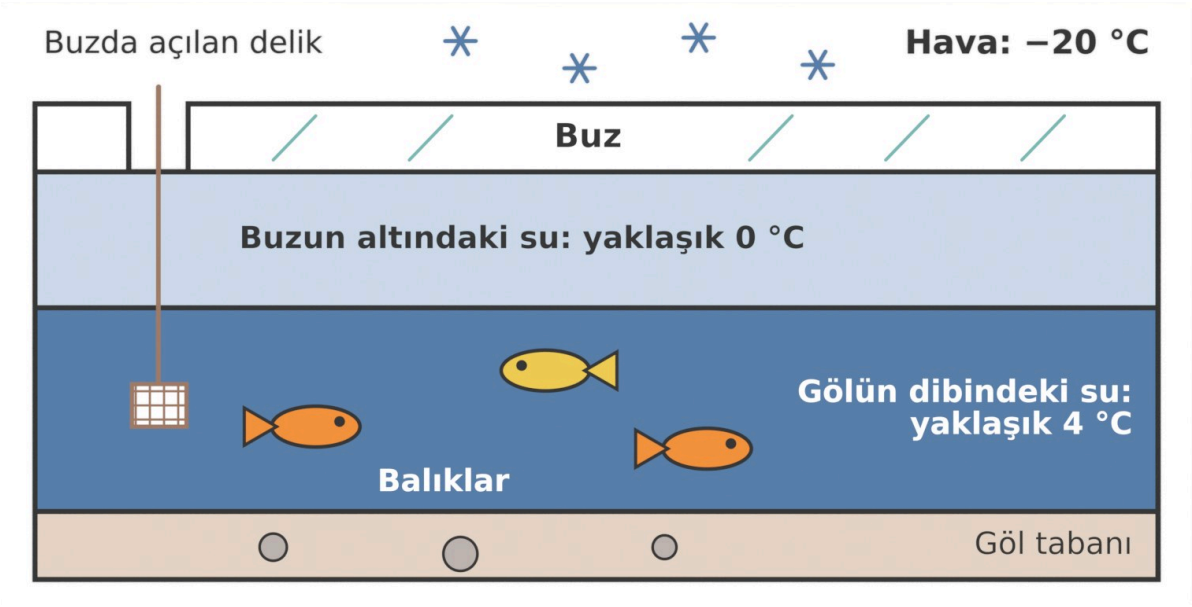
Bilgi: Toprak solucanları, yere düşen yaprakları yuvalarına çekerek toprağın içine taşır.

1.1. Şemadaki aşamaların birbirine nasıl bağlandığını dikkate alarak ormandaki bu döngünün işleyişini açıklayınız. (5 puan)

1.2. Ormandaki solucanlar, böcekler ve mantarlar bir anda ortadan kalksaydı döngünün diğer aşamalarının ve ormanın nasıl etkileneceğini tahmin ediniz. (Ormanda yaprakları çürütebilecek başka bir canlı olmadığını düşününüz.) (5 puan)

1.3. Bu örnekten yola çıkarak evrendeki küçük ve büyük varlıklar arasındaki ilişki hakkında genel bir sonuca ulaşınız. (5 puan)

2. Poyraz, ocak ayında ailesiyle Ardahan'daki Çıldır Gölü'ne gitti. Gölün yüzeyi kalın bir buz tabakasıyla kaplıydı. Balıkçıların buzda açtıkları deliklerden ağlarını suya bıraktığını gören Poyraz şaşırdı ve "Göl donmuşsa balıklar nasıl yaşıyor?" diye sordu. Babası ona donmuş bir gölün kesitinin çizildiği aşağıdaki görseli gösterdi ve şu ayeti okudu. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

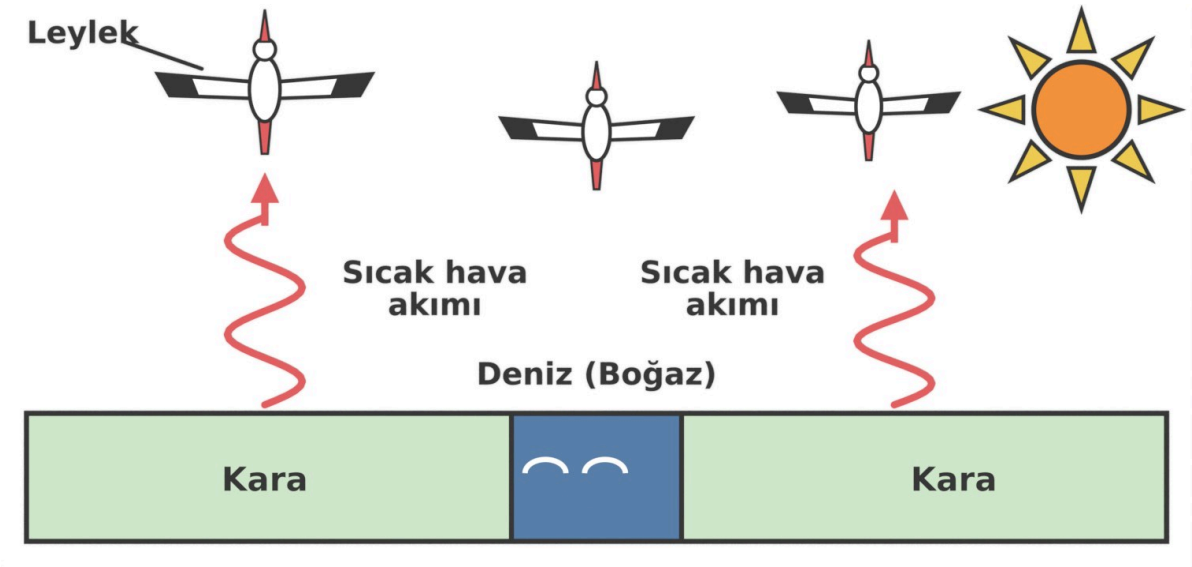
"Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık." (Kamer suresi 49. ayet)

Bilgi: Hava −20 °C olsa bile kalın buzun altındaki gölün dibinde su genellikle yaklaşık 4 °C'de kalır.

2.1. Görselden yararlanarak Poyraz'ın sorusunu cevaplayınız: Göl donduğu hâlde balıkların yaşayabilmesini sağlayan durumları yazınız. Bu durumların hepsinin bir arada bulunması Allah'ın (cc) varlığı hakkında size ne düşündürüyor? Açıklayınız. (5 puan)

2.2. Ayette geçen "ölçü ve denge" ifadesini donmuş göldeki durumlarla ilişkilendiriniz. Suyu, buzu ve balıkları aynı ölçü ve dengeyle yaratanı düşünerek Allah'ın (cc) birliği hakkında bir sonuca ulaşınız. (5 puan)

3. İpek, eylül ayının başında İstanbul'da Boğaz'ın üzerinden geçen yüzlerce leyleği hayranlıkla izledi. Kuş gözlem gönüllüsü olan dayısı şunları anlattı: "Leylekler her yıl yaz sonunda kışı geçirmek için Afrika'ya göç eder, ilkbaharda geri döner. Geniş kanatlarını pek çırpmadan, Güneş'in ısıttığı karaların üzerinde yükselen sıcak hava akımlarıyla süzülür. Denizlerin üzerinde bu akımlar zayıf olduğu için uzun deniz geçişlerinden kaçınır, Boğaz gibi dar geçitleri kullanır. İlk kez göç eden yavru leylekler bile yönlerini bulur." İpek, dayısını dinlerken derste öğrendiği şu ayetleri hatırladı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

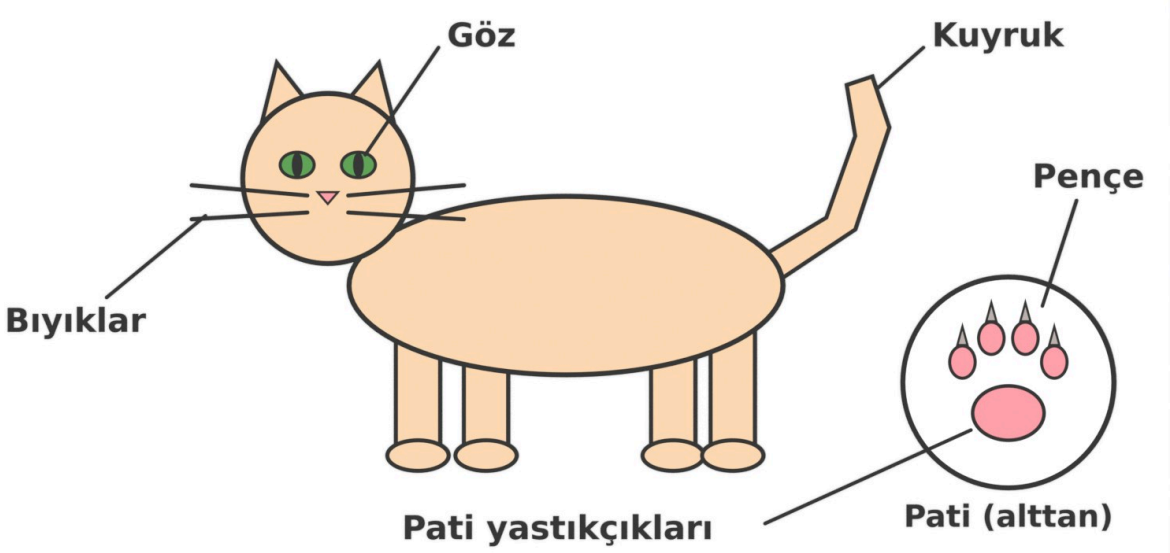
- "… Rahman olan Allah'ın yaratışında hiçbir uygunsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görebiliyor musun?" (Mülk suresi 3. ayet)
- "Allah, kendisinden başka ilah olmayandır. En güzel isimler O'na mahsustur." (Taha suresi 8. ayet)

3.1. Leyleklerin yaşamında her yıl aynı biçimde tekrarlanan ya da birbirini tamamlayan üç düzenli davranışı açıklayınız. (6 puan)

3.2. Mülk suresinin 3. ayetinde yaratılış hakkında ne bildirildiğini yazınız. Yavru leyleklerin ilk göçlerinde bile yönlerini bulabilmesini bu ayetle birlikte düşünerek leyleklerin yaşamındaki düzenin Allah'ın (cc) varlığını nasıl gösterdiğini açıklayınız. (6 puan)

3.3. Leyleğin geniş kanatları ile karaların üzerinde oluşan sıcak hava akımlarının birbirine uygun olmasını Taha suresinin 8. ayetiyle ilişkilendirerek Allah'ın (cc) birliği hakkında bir sonuca ulaşınız. (6 puan)

4. Ayaz, sokakta bulduğu yavru kediyi ailesiyle birlikte veteriner hekime götürdü. Veteriner hekim kediyi muayene ederken şunları anlattı: "Kediler loş ışıkta bizden çok daha iyi görür. Bıyıkları en hafif dokunuşu bile hisseder. Kedi, bıyıkları bir aralığın kenarlarına değince oradan geçip geçemeyeceğini anlar. Bıyıkları hava hareketini de hissettiği için karanlıkta yolunu bulur. Patilerinin altındaki yumuşak yastıkçıklar sessizce yürümesini sağlar. Kedi pençelerini gerektiğinde dışarı çıkarır, yürürken içeri çeker; böylece pençeleri körelmez. Kuyruğu dengesini korumasına yardım eder. Yüksekten düşerken havada dönerek ayaklarının üzerine düşmeye çalışır. Bütün bu özellikler kedinin yaşamını sürdürmesi için birlikte çalışır." (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

Bilgi: Kediler, insanın rahatça görebilmesi için gereken ışığın yaklaşık altıda biriyle görebilir.

4.1. Veteriner hekimin anlattıklarından kedinin vücudundaki iki özelliği, bu özelliklerin kediye sağladığı yararla birlikte yazınız. (4 puan)

4.2. Bu özelliklerin hepsinin tek bir canlıda, birbirini tamamlayacak biçimde bulunması Allah'ın (cc) varlığı ve birliği hakkında size ne düşündürüyor? Açıklayınız. (4 puan)

4.3. Ayaz, yavru kediyi incelerken Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna olan inancının güçlendiğini söyledi. Bu inanca sahip bir öğrencinin günlük hayatta nasıl davranabileceğine iki örnek yazınız. (4 puan)

5. Sınıftaki “Dua Köşesi”ne üç öğrenci, dua edilmesini istedikleri birer durumu not kâğıdına yazıp astı. Öğretmen, her not için Allah’ın (cc) güzel isimlerinden (Rahman, Rahîm, Alîm, Semi, Basir, Kadir) birinin anlamına uygun biçimde kullanıldığı bir dua yazılmasını istedi. Duaların nasıl kurulabileceğini göstermek için tahtaya şu kalıbı yazdı: “Ya …… (isim), sen …… (ismin anlamına uygun söz); …… (dilek).” (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

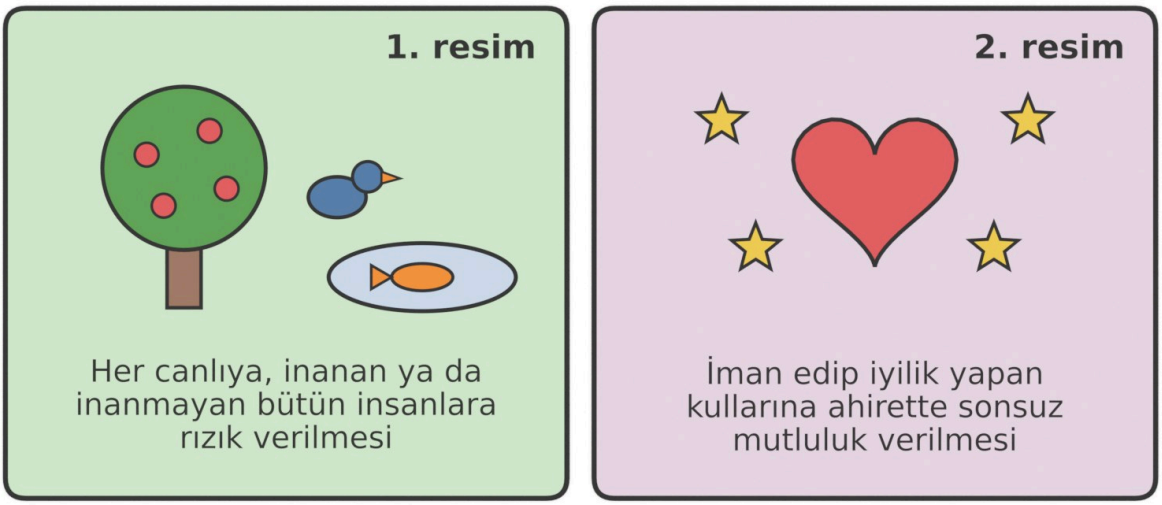
Her nottaki durum için kalıba uygun bir dua cümlesi kurunuz. Duada neden bu ismi seçtiğinizi bir cümleyle belirtiniz.

5.1. 1. not (5 puan)

5.2. 2. not (5 puan)

5.3. 3. not (5 puan)

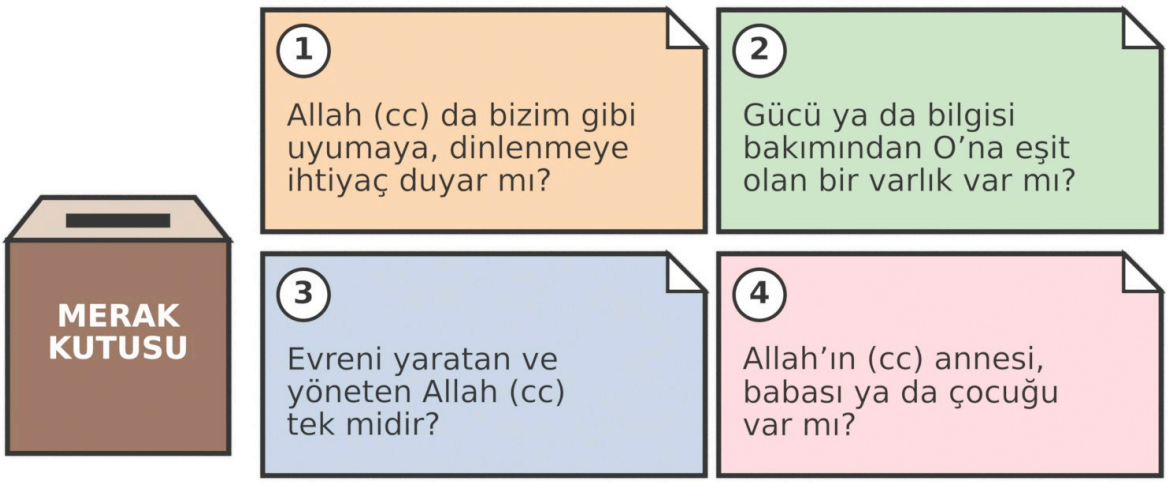
6. Berra, ilkokula giden kardeşine Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm isimlerini anlatmak için iki resim çizdi ve her resmin altına bir açıklama yazdı. Sonra kardeşine, Kur'an-ı Kerim'de bu iki ismin genellikle birlikte anıldığını söyleyerek şu ayeti okudu: "İlahınız bir tek Allah'tır. O'ndan başka ilah yoktur. O, Rahman'dır, Rahîm'dir." (Bakara suresi 163. ayet) (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

6.1. Berra'nın resimlerinin altına yazdığı açıklamalardan her birinin hangi ismin yansıması olduğunu belirtiniz. Bu iki durumdan yararlanarak Rahman ve Rahîm isimleri arasındaki farkı açıklayınız. (6 puan)

6.2. Ayette Rahman ve Rahîm isimlerinin birlikte anılmasından Allah'ın (cc) merhameti hakkında hangi sonuca ulaşılabilir? Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm olduğunu bilen bir kişinin zor bir durumla karşılaştığında nasıl bir tutum içinde olacağını açıklayınız. (4 puan)

7. Okul kütüphanesinde “Merak Kutusu” etkinliği yapıldı. Öğrenciler, Allah (cc) hakkında merak ettikleri soruları kâğıtlara yazıp kutuya attı. Tuna, kutudan çıkan dört sorunun her birinin cevabının İhlas suresinin bir ayetinde olduğunu fark etti. Tuna, sorulara geçmeden önce sureyi arkadaşlarına okudu: “Kul hüvallâhü ehad. Allâhüssamed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yeküllehû küfüven ehad.” (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

Kutudan çıkan her sorunun cevabını veren ayeti bulunuz. Bu ayetin okunuşunu ve anlamını yazınız.

7.1. 1. soru (4 puan)

7.2. 2. soru (4 puan)

7.3. 3. soru (4 puan)

7.4. 4. soru (4 puan)

7.5. Tuna, etkinliğin sonunda kutunun üzerine surenin ana mesajını anlatan kısa bir not yapıştırmak istiyor. Bu notu bir iki cümleyle yazınız. (4 puan)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	DKAB.5.1.1. Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme	KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme) (KB2.16.1. Tümevarımsal Akıl Yürütme)
2	DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzenden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini müşahede edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)
3	DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzenden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini müşahede edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)
4	DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzenden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini müşahede edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)
5	DKAB.5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimlerini bağlamına uygun kullanabilme	DAB3. Tahkik (DAB3.2. Dinî Kavramları Bağlamına Uygun Kullanma)
6	DKAB.5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimlerini bağlamına uygun kullanabilme	DAB3. Tahkik (DAB3.2. Dinî Kavramları Bağlamına Uygun Kullanma)
7	DKAB.5.1.4. İhlas suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	DAB3. Tahkik (DAB3.3. Dinî Metinleri Yorumlama)

PUANLAMA TABLOSU							
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**TOPLAM**
15	*10*	*18*	*12*	*15*	*10*	*20*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 2** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 5. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu kâğıt, aynı senaryonun 2. sürümüdür: öğrenme çıktıları, soru sayısı ve puanlar 1. sürümle aynı, sorular farklıdır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. Doğru cevap:

- 1.1 **(5 puan)**: Şemayı doğru okuyarak ağaçların yaprak döktüğünü, solucan, böcek ve mantarların bu yaprakları parçalayıp çürüttüğünü, çürüyen yaprakların toprağı verimli yaptığını, ağaçların da bu topraktan su ve mineral alıp yeniden yapraklandığını sırasıyla açıklama **(3 puan)**. Her aşamanın bir sonrakini mümkün kıldığını, canlıların birbirine bağlı olduğunu ve döngünün her yıl tekrarlanarak ormandaki dengeyi sürdürdüğünü belirtme **(2 puan)**.
- 1.2 **(5 puan)**: Dökülen yaprakların çürümeyeceğini, yerde birikeceğini belirtme **(2 puan)**. Toprağın verimsizleşeceğini, ağaçların ve diğer bitkilerin topraktan yeterince mineral alamayıp zayıflayacağını ya da kuruyacağını belirtme **(2 puan)**. "Ağaçlar beslenemez, kurur" gibi bir cevap da bu ölçütten tam puan alır. Ağaçlarla beslenen ve ağaçlarda barınan hayvanların da etkileneceğini ya da ormanın dengesinin bozulacağını belirtme **(1 puan)**.
- 1.3 **(5 puan)**: Evrendeki küçük büyük her varlığın bir görevi olduğunu, varlıkların birbirine bağlı ve uyum içinde olduğunu belirtme **(3 puan)**. Bu dengenin tesadüfen oluşmadığını, ölçülü bir düzen içinde sürdüğünü ya da en küçük bir halkadaki aksamanın bütün düzeni etkilediğini belirten genelleme **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

1.1. Ağaçlar sonbaharda yapraklarını döker. Solucanlar, böcekler ve mantarlar bu yaprakları parçalayıp çürütür. Çürüyen yapraklar toprağa karışınca toprak verimli olur. Ağaçlar da bu topraktan su ve mineral alarak ilkbaharda yeniden yapraklanır. Her aşama bir sonrakini hazırlar; döngü her yıl tekrarlanır ve ormandaki denge böylece korunur.

1.2. Solucanlar ve mantarlar olmasaydı dökülen yapraklar çürümez, yerde üst üste birikirdi. Toprak verimli olmaz, ağaçlar topraktan yeterince mineral alamaz ve zayıflardı. Ağaçlarla beslenen ve ağaçlarda yaşayan hayvanlar da bundan etkilenirdi.

1.3. Evrendeki küçük büyük her varlığın bir görevi vardır ve varlıklar birbirine bağlıdır. Gözümüze küçük görünen bir solucan bile koca ormanın yaşamasına katkı sağlar. Bu denge tesadüfen oluşmamıştır; evrende her şey ölçülü ve mükemmel bir düzen içinde işler.

Yanlış cevap: Döngüyü ters okuyarak "Toprak verimli olunca yapraklar çürür." demek 1.1'in 1. ölçütünden puan almaz. Solucanlar ve mantarlar ortadan kalkınca ormanın daha verimli olacağını ya da hiçbir canlının etkilenmeyeceğini söylemek 1.2'den puan almaz. "Küçük canlıların doğada bir önemi yoktur.", "Varlıklar birbirinden bağımsız yaşar." gibi örnekle çelişen genellemeler 1.3'ten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. Doğru cevap:

- 2.1 **(5 puan)**: Balıkların yaşamasını sağlayan durumları yazma: buzun suyun üzerinde kalması (dibe çökmemesi); buz tabakasının bir örtü gibi alttaki suyu soğuktan koruması; gölün dibindeki suyun donmayıp yaklaşık 4 °C'de kalması; balıkların soğuk suda yaşayabilecek özelliklerle yaratılmış olması. En az üçü doğru yazılırsa 2 puan, ikisi doğru yazılırsa 1 puan **(2 puan)**. Bu durumların balıkların ihtiyacına göre, ölçülü ve uyum içinde bir arada bulunmasının tesadüf olamayacağını; bunların hepsini yaratıp düzene koyan bir yaratıcının, yani Allah'ın (cc) var olduğunu gösterdiğini belirten çıkarım **(3 puan)**.
- 2.2 **(5 puan)**: "Ölçü ve denge" ifadesini göldeki durumlarla ilişkilendirme (ör. suyun belli bir sıcaklıkta donması, buzun sudan hafif olup yüzeyde kalması, dipteki suyun belli bir sıcaklıkta kalması, balıkların bu soğuğa dayanabilmesi); iki örnekle ilişki kurulursa 2 puan, bir örnekle 1 puan **(2 puan)**. Suyu, buzu, havayı ve balıkları aynı ölçü ve dengeyle yaratanın ve hepsini birbirine uygun kılanın tek olduğu; bu birlik ve düzenin bir ve tek olan Allah'ın (cc) eseri olduğu sonucuna ulaşma **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap:

2.1. Buz suyun üzerinde kalır ve bir örtü gibi alttaki suyu soğuktan korur. Bu yüzden göl dibine kadar donmaz; dipteki su yaklaşık 4 °C'de kalır. Balıklar da bu soğuk suda yaşayabilecek şekilde yaratılmıştır. Bütün bunların aynı anda ve balıkların ihtiyacına uygun olarak bulunması tesadüf olamaz. Bu düzen, her şeyi yaratıp düzene koyan Allah'ın (cc) var olduğunu gösterir.

2.2. Su belli bir sıcaklıkta donar ve buz sudan hafif olduğu için yüzeyde kalır. Dipteki su da belli bir sıcaklıkta kalır; balıklar orada yaşar. Her şey ölçülü ve dengelidir. Suyu, buzu ve balığı birbirine uygun yaratan tektir. Bu birlik ve düzen, bir ve tek olan Allah'ın (cc) eseridir.

Yanlış cevap: Balıkların kışın buzun içinde donarak yaşadığını söylemek ya da görselle çelişen durumlar yazmak 2.1'in 1. ölçütünden puan almaz. Göldeki uyumun tesadüfen oluştuğunu ileri sürmek, ayetle ilişki kurmadan yalnızca göldeki durumları sıralamak, suyu, buzu ve canlıları farklı yaratıcıların yarattığını söylemek ilgili ölçütlerden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. Doğru cevap:

- 3.1 **(6 puan)**: Her doğru örnek 2 puandır (2+2+2). Kabul edilen örnekler: her yıl yaz sonunda Afrika'ya göç edip ilkbaharda geri dönmeleri; kanatlarını pek çırpmadan sıcak hava akımlarıyla süzülmeleri; akımların zayıf olduğu uzun deniz geçişlerinden kaçınıp Boğaz gibi dar geçitleri kullanmaları; ilk kez göç eden yavruların bile yönlerini bulması. Örnek yalnızca tek kelimeyle verilip (ör. "göç") düzen açıklanmamışsa o örnek için 1 puan verilir.
- 3.2 **(6 puan)**: Ayette Allah'ın (cc) yaratışında hiçbir uygunsuzluk ve bozukluk bulunmadığının bildirildiğini; leyleğin kimseden öğrenmeden yönünü bulabilecek biçimde, kusursuz ve ihtiyacına uygun yaratıldığını belirterek ilişki kurma **(3 puan)**. Leyleklerin yaşamındaki bu düzenin tesadüfen oluşmadığını, leyleği yaratan ve ona bu yeteneği veren Allah'ın (cc) varlığını gösterdiğini açıklama **(3 puan)**.
- 3.3 **(6 puan)**: Leyleğin geniş kanatlarının sıcak hava akımlarıyla süzülmeye uygun olduğunu, Güneş'in ısıttığı karalarda oluşan akımların da leyleğin uzun yolculuğunu kolaylaştırdığını, yani leylek ile tabiatın birbirine uygun yaratıldığını belirtme **(2 puan)**. Ayete göre Allah'tan (cc) başka ilah olmadığını; leyleği de Güneş'i de havayı da yaratanın aynı olduğunu belirtme **(2 puan)**. Canlılar ile tabiat arasındaki bu uyumun tek bir yaratıcının eseri olduğu, Allah'ın (cc) bir ve tek olduğu sonucuna ulaşma **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

3.1. Leylekler her yıl yaz sonunda Afrika'ya göç eder, ilkbaharda geri döner. Uzun yolculuklarında kanatlarını pek çırpmadan sıcak hava akımlarıyla süzülürler. Bu akımların zayıf olduğu denizlerin üzerinden uzun yol gitmez, Boğaz gibi dar yerlerden geçerler.

3.2. Ayette Allah'ın (cc) yaratışında hiçbir uygunsuzluk ve bozukluk olmadığı bildiriliyor. Yavru leylekler kimseden öğrenmeden yönlerini bulabiliyor; bu, leyleğin kusursuz yaratıldığını gösterir. Leyleklerin hayatındaki bu düzen tesadüfen oluşamaz. Leyleği yaratan ve ona yön bulma yeteneğini veren Allah'ın (cc) varlığını gösterir.

3.3. Leyleğin geniş kanatları sıcak hava akımlarıyla süzülmeye uygundur. Güneş'in ısıttığı karalarda oluşan akımlar da leyleğin yorulmadan uzun yol gitmesini sağlar. Ayette Allah'tan başka ilah olmadığı bildiriliyor. Leyleği de Güneş'i de havayı da yaratan aynıdır. Bu uyum, Allah'ın (cc) bir ve tek olduğunu gösterir.

Yanlış cevap: Leyleklerin göç yolunu her yıl rastgele seçtiğini ya da bu davranışları tesadüfen kazandığını söylemek, görselde ve metinde olmayan, gerçekle bağdaşmayan bilgiler yazmak ilgili ölçütten puan almaz. Ayetlerle ilişki kurmadan yalnızca leyleklerin özelliklerini sıralamak 3.2 ve 3.3'ün ayetle ilgili ölçütlerinden puan almaz. Leyleği, Güneş'i ve havayı farklı yaratıcıların yarattığını ileri sürmek 3.3'ün 2. ve 3. ölçütlerinden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. Doğru cevap:

- 4.1 **(4 puan)**: Özellik ve yararı birlikte verilen her doğru örnek 2 puandır (2+2). Kabul edilen örnekler: gözlerinin loş ışıkta iyi görmesi; bıyıklarının dokunuşu hissederek dar yerlerden geçip geçemeyeceğini anlamasını ya da hava hareketini hissederek karanlıkta yolunu bulmasını sağlaması (bıyıklarla ilgili iki yarar tek örnek sayılır); pati yastıkçıklarının sessiz yürümesini sağlaması; pençelerini içeri çekebilmesi sayesinde pençelerinin körelmemesi; kuyruğunun dengesini korumasına yardım etmesi; düşerken havada dönerek ayaklarının üzerine düşmesi. Yalnızca özellik yazılıp yararı belirtilmemişse o örnek için 1 puan verilir.
- 4.2 **(4 puan)**: Kedinin her özelliğinin bir işe yaradığını ve özelliklerin birbirini tamamlayarak uyum içinde çalıştığını; bu düzenin kendiliğinden oluşamayacağını ve Allah'ın (cc) varlığını gösterdiğini belirtme **(2 puan)**. Bütün özelliklerin aynı amaç için birbirine uygun yaratılmasının onları yaratanın tek olduğunu, yani Allah'ın (cc) birliğini gösterdiğini belirtme **(2 puan)**.
- 4.3 **(4 puan)**: Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna inanmakla uyumlu her doğru davranış örneği 2 puandır (2+2). Kabul edilen örnekler: kendisine verilen nimetler için yalnızca Allah'a (cc) şükretmek; dualarını ve ibadetlerini yalnızca Allah (cc) için yapmak; hiçbir varlığı Allah'a (cc) denk görmemek; Allah'ın (cc) her yaptığını gördüğünü bilerek kimse görmese de doğru davranmak; Allah'ın (cc) yarattığı canlılara emanet bilinciyle iyi bakmak.

Örnek doğru cevap:

4.1. Kedinin bıyıkları en hafif dokunuşu bile hisseder. Bıyıkları bir aralığın kenarlarına değince kedi oradan geçip geçemeyeceğini anlar. Patilerinin altındaki yumuşak yastıkçıklar da sessizce yürümesini sağlar.

4.2. Kedinin gözleri, bıyıkları, patileri ve kuyruğu birbirini tamamlayarak onun yaşamasını sağlıyor. Bu uyum kendi kendine oluşamaz; kediyi yaratan Allah'ın (cc) var olduğunu gösterir. Bütün bu özelliklerin aynı amaç için birbirine uygun yaratılması, onları yaratanın bir ve tek olduğunu, yani Allah'ın (cc) birliğini gösterir.

4.3. Bana verilen bütün nimetler için yalnızca Allah'a (cc) şükrederim ve dualarımı yalnızca O'na yaparım. Allah'ın (cc) her şeyi gördüğünü bildiğim için kimse görmese de doğru davranmaya çalışırım.

Yanlış cevap: Kedinin özelliklerini karıştırmak (ör. "Kedi bıyıklarıyla görür.") ya da metinde olmayan, gerçekle bağdaşmayan özellikler yazmak ilgili örnekten puan almaz. Özelliklerin birbirinden bağımsız olduğunu ya da bu düzenin tesadüfen oluştuğunu söylemek 4.2'den puan almaz. Allah'ın (cc) birliğine inanmakla ilgisi olmayan ya da bu inançla çelişen davranışlar 4.3'ten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. **Doğru cevap:** Her not için üç ölçüt değerlendirilir: duruma uygun bir isim seçme **(2 puan)**, dua cümlesinde ismi anlamına uygun kullanma **(2 puan)**, seçilen ismin duruma uygunluğunu açıklama **(1 puan)**. Gerekçesi doğru açıklanan farklı isimler de kabul edilir. Kalıbın sözcükleri aynen kullanılmasa da isim, ismin anlamına uygun söz ve dilek bulunan dua cümleleri tam puan alır.

- 5.1 **(5 puan)**: 1. not için en uygun isimler Kadir (her şeye gücü yeten; hastayı iyileştirmeye gücü yeten) ve Rahîm'dir (kullarını koruyup esirgeyen, onlara merhamet eden). Rahman (bütün varlıklara merhamet eden) ya da Semi (duayı işiten) isimleri de gerekçesiyle kullanılmışsa kabul edilir.
- 5.2 **(5 puan)**: 2. not için en uygun isimler Basir (her şeyi, her an gören) ve Kadir'dir (korumaya gücü yeten). Rahîm (kullarını koruyup esirgeyen) ya da Semi (Eymen'in duasını işiten) isimleri de gerekçesiyle kullanılmışsa kabul edilir.
- 5.3 **(5 puan)**: 3. not için en uygun isim Alîm'dir (gizli açık her şeyi, neyin hayırlı olduğunu en iyi bilen). Kadir (seçimi kolaylaştırmaya gücü yeten) ya da Semi (duayı işiten) isimleri de gerekçesiyle kullanılmışsa kabul edilir.

Örnek doğru cevap:

5.1. "Ya Kadir, sen her şeye gücü yetensin; anneanneme şifa ver, onu bir an önce iyileştir." Kadir ismini seçtim çünkü Allah'ın (cc) gücü sınırsızdır; hastayı iyileştirmeye de gücü yeter.

5.2. "Ya Basir, sen her şeyi her an görürsün; babamı gece yolculuğunda gözet, onu evine sağ salim kavuştur." Basir ismini seçtim çünkü Allah (cc), Eymen'in babasını gecenin karanlığında da görür.

5.3. "Ya Alîm, benim için neyin hayırlı olduğunu en iyi sen bilirsin; beni hayırlı olana yönelt." Alîm ismini seçtim çünkü Allah (cc), Asya'nın bilemediği şeyi, yani hangi seçimin onun için hayırlı olduğunu bilir.

Yanlış cevap: Duruma uymayan ve gerekçesi açıklanamayan isimler (ör. 3. not için gerekçesiz "Ya Rahman") isim seçimi ve açıklama ölçütlerinden puan almaz. İsmi anlamıyla bağdaşmayan bir cümlede kullanmak (ör. "Ya Basir, dualarımı işitirsin.") kullanım ölçütünden puan almaz. Dua cümlesi yazmadan yalnızca isim yazan cevap yalnızca isim seçimi ölçütünden puan alır. Allah'tan (cc) başka bir varlığa dua edilen cümleler puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. Doğru cevap:

- 6.1 **(6 puan)**: 1. resimdeki durumun Rahman isminin yansıması olduğunu belirtme **(1 puan)**. 2. resimdeki durumun Rahîm isminin yansıması olduğunu belirtme **(1 puan)**. Rahman isminin yaratılmış bütün varlıklara fark gözetmeksizin şefkat gösteren, merhamet eden, sürekli nimetler veren anlamına geldiğini açıklama **(2 puan)**. Rahîm isminin Allah'ın (cc) kullarını koruyup esirgemesi, bağışlaması ve ahirette kendisine inanan kullarına şefkat edip onları ödüllendirmesi anlamını taşıdığını açıklama **(2 puan)**.
- 6.2 **(4 puan)**: Allah'ın (cc) merhametinin sonsuz olduğu, merhametinin dünyada bütün varlıkları, ahirette de kendisine inanan kulları kapsadığı ya da Allah'ın (cc) kullarına karşı çok merhametli olduğu sonucuna ulaşma **(2 puan)**. Böyle bir kişinin zor bir durumda ümitsizliğe kapılmayacağını, Allah'ın (cc) merhametine güvenip O'na sığınacağını, O'na dua edeceğini ya da bir hata yaptıysa pişman olup bağışlanma dileyeceğini açıklama **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

6.1. 1. resimdeki durum Rahman isminin yansımasıdır. Rahman, Allah'ın (cc) yarattığı bütün varlıklara ayrım yapmadan merhamet etmesi ve sürekli nimet vermesidir. 2. resimdeki durum ise Rahîm isminin yansımasıdır. Rahîm, Allah'ın (cc) kullarını koruyup esirgemesi ve ahirette kendisine inanan kullarına şefkat edip onları ödüllendirmesidir.

6.2. İki ismin birlikte anılması, Allah'ın (cc) merhametinin sonsuz olduğunu; bu merhametin dünyada bütün varlıkları, ahirette de inananları kapsadığını gösterir. Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm olduğunu bilen kişi zor bir durumda ümitsizliğe düşmez. O'nun merhametine güvenir, O'na dua ederek yardım ister.

Yanlış cevap: İki ismin yerini karıştırmak ilgili ölçütlerden puan almaz. Rahman ve Rahîm isimlerinin aynı anlama geldiğini söyleyip fark açıklamamak 6.1'in açıklama ölçütlerinden puan almaz. Ayetten Allah'ın (cc) merhametinin sınırlı olduğu ya da yalnızca bazı varlıklara yöneldiği sonucunu çıkarmak, zor durumda ümitsizliğe kapılmayı ya da Allah'tan (cc) başka bir varlığa sığınmayı önermek ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

7. **Doğru cevap:** 7.1-7.4 maddelerinin her birinde doğru ayetin okunuşuna 2 puan, anlamına 2 puan verilir. Doğru ayetin yalnızca okunuşu ya da yalnızca anlamı yazılmışsa 2 puan verilir. Okunuştaki küçük yazım farkları ve anlamı bozmayan ifade farkları puanı düşürmez.

- 7.1 **(4 puan)**: 2. ayet. Okunuşu: Allâhüssamed. Anlamı: Allah Samed'dir. (Hiçbir şeye muhtaç olmayandır.)
- 7.2 **(4 puan)**: 4. ayet. Okunuşu: Ve lem yeküllehû küfüven ehad. Anlamı: O'nun hiçbir dengi (eşi, benzeri) yoktur.
- 7.3 **(4 puan)**: 1. ayet. Okunuşu: Kul hüvallâhü ehad. Anlamı: De ki: "O, Allah'tır, tektir."
- 7.4 **(4 puan)**: 3. ayet. Okunuşu: Lem yelid ve lem yûled. Anlamı: O, doğurmamış ve doğmamıştır.
- 7.5 **(4 puan)**: Surenin Allah'ın (cc) bir ve tek olduğunu, yani tevhidi anlattığını belirtme **(2 puan)**. Allah'ın (cc) hiçbir şeye muhtaç olmadığını ve hiçbir varlığa benzemediğini, eşi ve benzeri olmadığını belirtme **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

7.1. Allâhüssamed: Allah Samed'dir. (Hiçbir şeye muhtaç olmayandır.)

7.2. Ve lem yeküllehû küfüven ehad: O'nun hiçbir dengi (eşi, benzeri) yoktur.

7.3. Kul hüvallâhü ehad: De ki: "O, Allah'tır, tektir."

7.4. Lem yelid ve lem yûled: O, doğurmamış ve doğmamıştır.

7.5. Allah (cc) bir ve tektir. O hiçbir şeye muhtaç değildir; hiçbir varlık O'na benzemez ve O'na denk olamaz.

Yanlış cevap: Soruyla ilgisi olmayan ayeti yazmak (ör. 1. soru için "Lem yelid ve lem yûled") o maddeden puan almaz. Ayetin anlamını değiştiren ifadeler (ör. "Allah'ın bir dengi vardır.") anlam ölçütünden puan almaz. Ana mesaj olarak sureyle ilgisi olmayan genel cümleler yazmak 7.5'ten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.